

Nieuwe regels over essentiële gezondheids- en veiligheidseisen die van toepassing zijn op persoonlijke beschermingsmiddelen

In het Publicatieblad van de Europese Unie van 31 maart 2016 verscheen verordening (EU) 2016/425 van het Europees Parlement en de Raad van 9 maart 2016 betreffende persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM).

De verordening trekt richtlijn 89/686/EEG in

Richtlijn 89/686/EEG was in de verschillende nationale wetgevingen omgezet.

Bij de toepassing van deze richtlijn zijn onvolkomenheden en inconsistenties aan het licht gekomen over de omschrijving van de PBM en over de conformiteitsbeoordelingsprocedures. Dankzij de nieuwe verordening zullen de essentiële gezondheids- en veiligheidseisen en de conformiteitsbeoordelingsprocedure voortaan identiek zijn in alle lidstaten.

Onderwerp van de verordening

De verordening stelt de essentiële veiligheids- en gezondheidseisen vast voor het ontwerp en de vervaardiging van persoonlijke beschermingsmiddelen die op de markt moeten worden aangeboden, met het oog op de bescherming van de gezondheid en de veiligheid van gebruikers. De verordening waarborgt het vrije verkeer van PBM die aan de verordening voldoen.

Doelstellingen van de verordening

De verordening streeft de volgende doelstellingen na:

- waarborgen dat de PBM op de markt in overeenstemming zijn met de essentiële gezondheids- en veiligheidseisen;
- een hoog niveau van bescherming van gezondheid en veiligheid van de gebruikers bieden;
- de goede werking van de interne markt waarborgen, namelijk het vrije verkeer van PBM die aan de verordening voldoen;
- waarborgen dat een PBM in de gehele toeleveringsketen traceerbaar is.

Toepassingsgebied van de verordening

De verordening is van toepassing op PBM, bij het in de handel brengen ervan in de Europese Unie. Het gaat ofwel om nieuwe PBM die werden geproduceerd door een in de Unie gevestigde fabrikant of om nieuwe of tweedehandse PBM die uit een derde land werden ingevoerd.

Nieuw in vergelijking met de vroegere richtlijn, is dat het toepassingsgebied ook PBM tegen warmte voor particulier gebruik omvat.

Volgens de verordening worden niet als PBM beschouwd:

- voor particulier gebruik bestemde kleding waarop omwille van het ontwerp of ter versiering reflecterende of fluorescerende elementen zijn aangebracht;
- voor particulier gebruik bestemde producten ter bescherming tegen weersomstandigheden die niet extreem van aard zijn of ter bescherming tegen vuil en water (bijvoorbeeld seizoenskleding, paraplu's en afwashedoeken).

Essentiële eisen

De verordening omschrijft drie soorten essentiële voorschriften:

- algemene voorschriften die voor alle PBM gelden;
- aanvullende voorschriften voor verschillende typen PBM;
- aanvullende voorschriften die specifiek zijn voor bepaalde risico's.

Deze Infofiche heeft als doel om een overzicht te geven van de essentiële gezondheids- en veiligheidseisen, waaraan PBM die vanaf 21 april 2018 in de handel worden gebracht, in de EU zullen moeten voldoen.

De verordening is in werking getreden op 20 april 2016, maar is pas vanaf 21 april 2018 van toepassing. Tijdens die periode van twee jaar kunnen fabrikanten en andere marktdeelnemers zich aan de eisen van de verordening aanpassen. Op te merken valt echter dat de bepalingen van Hoofdstuk III (Vermoeden van conformiteit van PBM – EU-conformiteitsverklaring – CE-markering) van toepassing zijn vanaf 21 oktober 2016.

Algemene voorschriften (voor alle PBM)

- **Ergonomie:** de PBM moeten het mogelijk maken dat de gebruiker de activiteit waarvoor hij aan risico's wordt blootgesteld, normaal kan uitvoeren en daarbij een passende bescherming van zo hoog mogelijk niveau geniet.
- **Onschadelijkheid:** de PBM mogen geen risico's of andere factoren opleveren die hinder veroorzaken.
- **Comfort- en doelmatigheidsfactoren**
- **Instructies en gegevens van de fabrikant**

PBM voorzien van regelsystemen

↪ De regelsystemen mogen niet onbedoeld kunnen worden ontregeld.

PBM die de te beschermen lichaamsdelen omhullen

↪ Transpiratie ten gevolge van het dragen van PBM moet zo beperkt mogelijk blijven. Anders moeten ze worden uitgerust met voorzieningen die transpiratie absorberen.

PBM voor gelaat, ogen en ademhalingswegen

- ↪ De door de PBM veroorzaakte beperking voor gelaat, ogen, gezichtsveld of ademhalingswegen van de gebruiker moet zo veel mogelijk worden beperkt;
- ↪ De schermen moeten een mate van optische neutraliteit hebben die verenigbaar is met de precisie en de duur van de activiteiten van de gebruiker;
- ↪ Moeten een bewerking ondergaan of worden uitgerust met een systeem om wasenvorming te voorkomen;
- ↪ Moeten verenigbaar zijn met het dragen van een corrigerende bril of contactlenzen.

PBM die aan veroudering onderhevig zijn

↪ De maand/het jaar van vervaardiging en/of, indien mogelijk, de maand/het jaar van uiterst gebruik moeten onuitwisbaar en ondubbelzinnig worden aangebracht op elk PBM en op de verpakking;

Aanvullende voorschriften voor verschillende typen PBM

↪ Een opschrift waarop het maximale aantal reinigingen wordt aangegeven dat de PBM mogen ondergaan alvorens te worden gereviseerd of afgekeurd.

PBM die tijdens gebruik kunnen worden gegrepen

↪ Als een PBM door een bewegend voorwerp kan worden gegrepen, moet het zodanig zijn ontworpen en vervaardigd, dat het gevaar wordt afgewend door het afbreken of afscheuren van een onderdeel.

PBM voor gebruik in een potentieel explosieve atmosfeer

↪ De PBM mogen geen vonken van elektrische of elektrostatische oorsprong of van een schok afkomstige vonken kunnen veroorzaken, die een explosief mengsel tot ontbranding zouden kunnen brengen.

PBM die voor snel ingrijpen of voor snel aanbrengen of verwijderen zijn bestemd

- ↪ De PBM moet in zo weinig mogelijk tijd aangebracht of verwijderd kunnen worden;
- ↪ De eventuele bevestigingssystemen moeten snel en gemakkelijk in werking gesteld kunnen worden.

PBM bestemd voor werkzaamheden in zeer gevaarlijke omstandigheden

- ↪ De instructies moeten de procedure beschrijven die moet worden gevolgd om te controleren of het PBM goed is afgesteld en kan functioneren;
- ↪ Als het PBM is uitgerust met een alarmsysteem dat in werking treedt zodra de normale bescherming niet langer geboden wordt, dan moet dat alarm zodanig zijn ontworpen en aangebracht dat het door de gebruiker kan worden waargenomen.

PBM met onderdelen die door de gebruiker kunnen worden bijgesteld of verwijderd

↪ De onderdelen moeten gemakkelijk kunnen worden aangebracht, bijgesteld en verwijderd zonder gereedschap.

PBM die kunnen worden verbonden met een aanvullende voorziening buiten het PBM

↪ Het aansluitstuk kan enkel op een voorziening van het juiste type worden aangesloten.

PBM die zijn uitgerust met een vloeistof- of gascirculatiesysteem

↪ Het systeem moet zodanig zijn aangebracht dat de vloeistof of het gas in voldoende mate wordt ververs.

PBM voorzien van één of meer merktekens of indicatoren die direct of indirect betrekking hebben op de gezondheid en de veiligheid

- ↪ Die merktekens (pictogrammen of ideogrammen) moeten goed leesbaar en zichtbaar zijn en blijven gedurende de verwachte levensduur van de PBM;
- ↪ Die merktekens moeten volledig, nauwkeurig en begrijpelijk zijn, zodat verkeerde interpretatie uitgesloten is;
- ↪ Als het PBM te klein is voor het aanbrengen van de nodige tekens, dan moet de relevante informatie op de verpakking en in de instructies van de fabrikant worden vermeld.

PBM bestemd om de aanwezigheid van de individuele gebruiker visueel kenbaar te maken

↪ Moet zijn voorzien van goed geplaatste inrichtingen of middelen die een zichtbare straling uitzenden dan wel reflecteren.

PBM voor verschillende risico's

↪ PBM die bestemd zijn om de gebruiker te beschermen tegen verschillende risico's die gelijktijdig kunnen optreden, moeten voldoen aan de essentiële gezondheids- en veiligheidseisen die specifiek zijn voor elk van deze risico's.

Aanvullende voorschriften die specifiek zijn voor bepaalde risico's

Bescherming tegen mechanische schokken

- ↳ Schokken veroorzaakt door vallende of wegschietende voorwerpen en stoten van een lichaamsdeel tegen een obstakel
 - ↳ De PBM moeten de gevolgen van schokken in zodanige mate kunnen verzwakken dat wordt voorkomen dat letsel ontstaat doordat het beschermde lichaamsdeel wordt verpletterd of doorboord.
- ↳ Val van personen
 - ↳ Preventie van vallen door uitglijden
 - ↳ De buitenzolen van veiligheidsschoeisel moeten een goede grip garanderen, afhankelijk van de aard of de staat van het oppervlak.
 - ↳ Preventie van vallen van een hoogte
 - ↳ De PBM moeten zijn uitgerust met een voorziening waarmee het lichaam wordt bevestigd, en met een verbindingssysteem dat kan worden verbonden met een veilig extern verankeringspunt;
 - ↳ De valhoogte van de gebruiker moet zo gering mogelijk zijn om te voorkomen dat het lichaam tegen een obstakel stoot;
 - ↳ De remkracht mag niet zo groot zijn dat lichamenlijk letsel ontstaat of onderdelen van het PBM opengaan of afbreken;
 - ↳ De gebruiker moet zich na de afremming in een correcte positie bevinden, waarin hij zo nodig op hulp kan wachten;
- ↳ Mechanische trillingen
 - ↳ De PBM moeten de trillingscomponenten die voor het te beschermen lichaamsdeel schadelijk zijn, afdoende kunnen verzwakken.
 - ↳ De verordening schrapt het verbod om bepaalde grenswaarden voor de blootstelling van werknemers aan trillingen te overschrijden die door de euwetgeving worden opgelegd want die doelstelling kan worden bereikt door alleen PBM te gebruiken.

Bescherming tegen statische samendrukking van een lichaamsdeel

- ↳ De PBM moeten de gevolgen van samendrukking in zodanige mate kunnen verzwakken dat wordt voorkomen dat acuut letsel of chronische aandoeningen ontstaan.

Bescherming tegen mechanisch letsel (wrijving, steek-, snij- of bijtwonden)

- ↳ De gebruikte materialen en andere onderdelen moeten in voldoende mate bestand zijn tegen afschuring, perforatie en doorsnijding.

Bescherming in vloeistoffen

- ↳ Preventie van verdrinking
 - ↳ De PBM moeten een gebruiker die eventueel uitgeput of bewusteloos is, zonder de gezondheid in gevaar te brengen, zo snel mogelijk naar de oppervlakte kunnen brengen;
 - ↳ De PBM moeten de gebruiker in een zodanige houding drijvende kunnen houden, dat hij in afwachting van hulp kan ademen.
- ↳ Drijfhelpmiddelen
 - ↳ De PBM mogen de gebruiker niet in zijn bewegingsvrijheid hinderen, zodat hij kan zwemmen of het nodige kan doen om aan een gevaar te ontsnappen of andere personen te hulp te komen.

Bescherming tegen de schadelijke gevolgen van lawaai

- ↳ De PBM moeten het lawaai zodanig kunnen dempen dat de blootstelling van de gebruiker niet hoger is dan de grenswaarden die zijn vastgesteld in richtlijn 2003/10/eg;
 - ↳ Op de PBM moet een etiket zijn aangebracht waarop het geluidempingsniveau staat aangegeven.
- De verordening schrapt de verplichting om een etiket aan te brengen dat een comfortindex aangeeft (uit ervaring

is gebleken dat het niet mogelijk was om een dergelijke index te meten en vast te stellen).

Bescherming tegen hitte en/of vuur

- ↳ De PBM moeten een geschikt warmte-isolerend vermogen en een passende mechanische weerstand bezitten;
- ↳ De materialen moeten elk risico op zelfontbranding uitsluiten en mogen onder invloed van een vlam niet smelten en evenmin de uitbreiding van de vlam bevorderen;
- ↳ Complete PBM, gereed voor gebruik:
 - De hoeveelheid warmte die de gebruiker via zijn PBM bereikt, mag in geen geval de pijngrens overschrijden of de gezondheid schaden;
 - Moeten vloeistof- of dampwerend zijn;
 - De PBM mogen geen aanleiding geven tot brandwonden ten gevolge van contacten tussen de beschermende omhulling en de gebruiker.

Bescherming tegen koude

- ↳ De PBM moeten een geschikt koude-isolerend vermogen en een passende mechanische weerstand bezitten;
- ↳ Moeten de voor de nodige bewegingen en houdingen geschikte soepelheid behouden;
- ↳ Complete PBM, gereed voor gebruik:
 - De hoeveelheid koude die de gebruiker via zijn PBM bereikt, mag in geen geval de pijngrens overschrijden of de gezondheid schaden;
 - Moeten het binnendringen van vloeistoffen tegengaan;
 - Mogen geen wonden veroorzaken ten gevolge van contacten tussen de beschermende omhulling en de gebruiker.

Aanvullende voorschriften die specifiek zijn voor bepaalde risico's

Bescherming tegen elektrische schokken

- ↪ Isolerend materiaal (beschermen het gehele lichaam of lichaamsdelen tegen de effecten van elektrische stroom)
 - ↪ Moet een isolerend vermogen bezitten dat in overeenstemming is met de spanning waaraan de gebruiker kan worden blootgesteld;
 - ↪ Moet een ruimte bevatten om de datum van ingebruikneming te vermelden, alsmede de datums van de te verrichten periodieke tests of controles.
- ↪ Geleidend materiaal (bestemd om onder spanning te werken)
 - ↪ Moet ervoor zorgen dat er geen potentiaalverschil bestaat tussen de gebruiker en de installaties waaraan hij werkt.

Stralingsbescherming

- ↪ De verplichting om in de gebruiksaanwijzing de transmissiekrommen te vermelden werd geschrapt. De vermelding van de beschermingsklasse is nuttig en toereikend voor de gebruiker.
- ↪ Niet-ioniserende straling
 - ↪ De PBM moeten het grootste deel van de bij de schadelijke golflengten uitgezonden energie absorberen of terugkaatsen;
 - ↪ Er zijn specifieke regels voor oog- en huidbeschermingsmiddelen

↪ Ioniserende straling

- ↪ Bescherming tegen uitwendige radioactieve besmetting
 - ↪ De PBM moeten voorkomen dat de contaminanten binnendringen;
 - ↪ De ondoorlaatbaarheid kan worden gerealiseerd met een ondoorlatende beschermende omhulling en/of met elk ander geschikt middel (bij voorbeeld ventilatiesystemen en overdruksystemen).
- ↪ Bescherming tegen uitwendige bestraling
 - ↪ De PBM mogen geen belemmering veroorzaken van de bewegingen, houdingen of verplaatsingen die de blootstellingsduur verlengen.

Bescherming tegen stoffen en mengsels die gevaarlijk zijn voor de gezondheid en tegen schadelijke biologische agentia

- ↪ Bescherming van de ademhalingswegen
 - ↪ De PBM moeten de gebruiker kunnen voorzien van voor inademing geschikte lucht;
 - ↪ De PBM moeten de ademhalingsfunctie en -hygiëne van de gebruiker tijdens het dragen op deugdelijke wijze waarborgen;
 - ↪ De PBM moeten ervoor zorgen dat er zo weinig verontreinigingen binnendringen dat de gezondheid of de hygiëne van de gebruiker geen nadelen ondervindt.

- ↪ Bescherming van de huid en de ogen tegen ongewenst contact
 - ↪ De PBM moeten een totale ondoordringbaarheid waarborgen om de penetratie of de permeatie van stoffen, mengsels en agentia door het beschermende omhulsel onmogelijk te maken.

Duikersuitrusting

- ↪ Het ademhalingsapparaat moet de gebruiker, met name gelet op de maximale duikdiepte, kunnen voorzien van een gasmengsel dat geschikt is voor inademing.
- ↪ De duikersuitrusting moet het volgende omvatten:
 - a) een pak dat de gebruiker beschermt tegen de koude en/of druk als gevolg van de duikdiepte;
 - b) een alarmsysteem dat de gebruiker tijdig moet waarschuwen voor een dreigend tekort aan toevoer van het in te ademen gasmengsel;
 - c) een reddingsvoorziening die de gebruiker in staat stelt weer aan de oppervlakte te komen.